

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของโครงการและวัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงาน

โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ประทานบัตรที่ 31885/16067 (คำขอประทานบัตรที่ 3/2553) ของบริษัท บ้านทองศิลาทรัพย์ จำกัด ตั้งอยู่หมู่ที่ 9 ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี (ดังภาคผนวกที่ 1) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เดิมคือสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม) แจ้งผลการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการดังกล่าว และโครงการจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทางโครงการจึงได้มอบหมายให้ บริษัท พัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร จำกัด เป็นผู้จัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของการเห็นชอบในรายงาน

1.2 รายละเอียดของโครงการโดยสังเขป

1.2.1 รายละเอียดโครงการ

1. ชื่อโครงการ โครงการเหมืองแร่หินอุตสาหกรรมชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง ประทานบัตรที่ 31885/16067 (คำขอประทานบัตรที่ 3/2553)
2. เจ้าของโครงการ บริษัท บ้านทองศิลาทรัพย์ จำกัด
3. สถานที่ตั้งโครงการ หมู่ที่ 9 ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี
4. ขนาดพื้นที่โครงการ มีเนื้อที่ 186 ไร่ 3 งาน 56 ตารางวา
5. โครงการได้รับอนุญาต ตั้งแต่วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566 มีอายุประทานบัตร 10 ปี

1.2.2 สถานที่ตั้งและขนาดของโครงการ

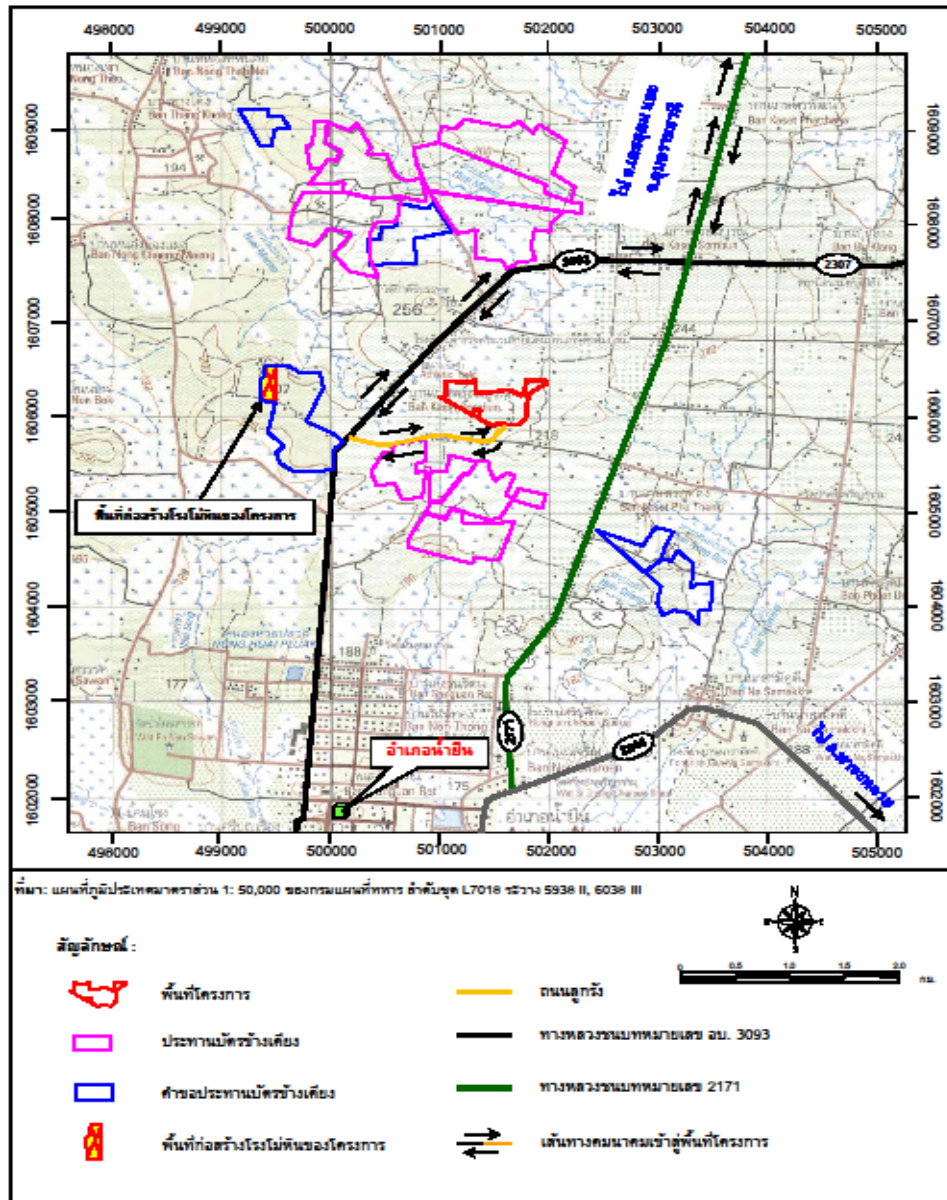
พื้นที่ประทานบัตรที่ 31885/16067 (คำขอประทานบัตรที่ 3/2553) หมายเลขหลักหมายเขตเหมืองแร่ที่ 31885 แร่หินอุตสาหกรรม ชนิดหินบะซอลต์ เพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างของ บริษัท บ้านทองศิลาทรัพย์ จำกัด อยู่ในเขตการปกครองที่ หมู่ที่ 9 ตำบลสีวิเชียร อำเภอน้ำเย็น จังหวัดอุบลราชธานี มีเนื้อที่ 186 ไร่ 3 งาน 56 ตารางวา พื้นที่ประทานบัตร ตั้งอยู่ในแผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน 1:10,000 ลำดับชุด L 7017 ระวัง 6038 III (อำเภอนาจะหลวย) ของกรมแผนที่ทหาร ระหว่างค่าพิกัดฉากสากล (U.T.M) แนวตั้ง 501250-502350 ตะวันออก และเส้นกริดนอน 1604650-1605230 เหนือ (ดังรูปที่ 1-1 และรูปที่ 1-2)

อาณาเขตติดต่อของคำขอประทานบัตรแปลงนี้มีรายละเอียดดังนี้

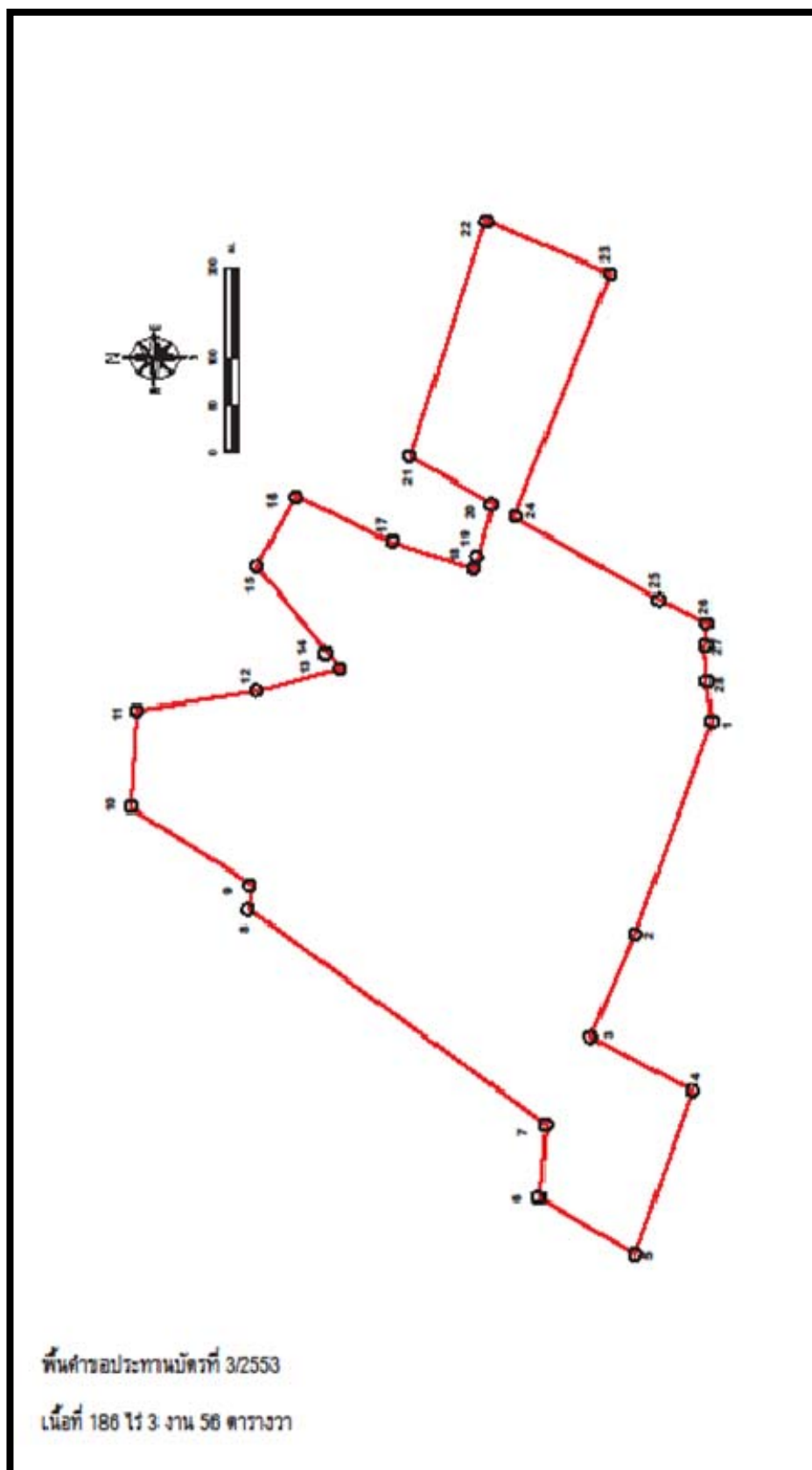
- ทิศเหนือ ติดต่อกับพื้นที่เกษตรกรรม
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับพื้นที่เกษตรกรรม
- ทิศใต้ ติดต่อกับพื้นที่ประทานบัตรที่ 31876/15832 ของบริษัท ศิลาไน้ยืน จำกัด
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับพื้นที่ประทานบัตรที่ 31871/15601 ของบริษัท ส.เขมราฐอินคัสตรี จำกัด

1.2.3 การคมนาคมเข้าสู่พื้นที่

การคมนาคมเข้าสู่พื้นที่ประทานบัตรที่ 31885/16067 (คำขอประทานบัตรที่ 3/2553) หมายเลขหลัก
หมายเลขเหมืองแร่ที่ 31885 ของ บริษัท บ้านทองศิลาทรัพย์ จำกัด สามารถเดินทางโดยรถยนต์จากจังหวัด
อุบลราชธานี ใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 24 ไปยังอำเภอเดชอุดม เป็นระยะทางประมาณ 37 กิโลเมตร
จากอำเภอเดชอุดมเดินทางตรงไปทางทิศใต้ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2171 สายอำเภอเดชอุดม-น้ำยืน
เป็นระยะทางประมาณ 43 กิโลเมตร ก่อนถึงอำเภอน้ำยืนประมาณ 6.5 กิโลเมตร แยกเข้าทางหลวงหมายเลข
3093 ไปทางทิศเหนือ (บ้านเกษตรสมบูรณ์) ประมาณ 3 กิโลเมตร ถึงพื้นที่ประทานบัตรที่ 31885/16067 (คำขอ
ประทานบัตรที่ 3/2553) อยู่ทางด้านขวามือ ประมาณ 1,000 เมตร รวมระยะทางจากจังหวัดอุบลราชธานี ถึงเขต
ประทานบัตรแปลงนี้ประมาณ 80 กิโลเมตร (ดังรูปที่ 1-1)

รูปที่ 1-1 แสดงจุดที่ตั้งและเส้นทางคมนาคมเข้าสู่พื้นที่โครงการ

รูปที่ 1-2 แสดงจุดขอบเขตพื้นที่คำขอประทานบัตร

1.2.4 การใช้ประโยชน์พื้นที่โครงการ

สภาพพื้นที่โครงการฯ พบว่า บริเวณตะวันตกเฉียงเหนือในพื้นที่คำขอฯ เป็นที่ตั้งของโรงโม่หิน บริเวณตอนกลางถึงตะวันตกเป็นพื้นที่ทำเหมืองมีเนื้อที่ประมาณ 51-0-15 ไร่ และบริเวณที่เป็นที่ราบที่ยังไม่ได้ทำเหมืองเป็นพื้นที่เกษตรกรรมสำหรับปลูกพืชไร่ (ดังรูปที่ 1-3)

1.2.5 ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของพื้นที่คำขอประทานบัตรที่ 3/2553 (ประทานบัตรที่ 31851/15150) หมายเลขหลักหมายเขตเหมืองแร่ที่ 31885 ของ บริษัท บ้านทองศิลาทรัพย์ จำกัด เป็นที่ราบและเนินเขาที่อยู่ทางทิศใต้ของภูน้อย (ภูดินแดง) ที่มีความสูงระหว่าง 180 ถึง 256 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง บริเวณโดยรอบเป็นที่ราบเชิงเขา ขอบเทือกเขาพนมดงรัก กั้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยและประเทศกัมพูชา จัดอยู่ในเขตแหล่งหินบะซอลต์อำเภอน้ำยืน ซึ่งเป็นแหล่งหินบะซอลต์ขนาดใหญ่ที่ปรากฏอยู่ทางตอนเหนือของอำเภอน้ำยืนครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของวตำบลโขงสีเวียรเก่าขาม และตำบลยางใหญ่ อำเภอน้ำยืน ครอบคลุมพื้นที่ 68 ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่มีลักษณะเป็นป่าเสื่อมโทรม มีราษฎรครอบครองทำการเกษตร ทำไร่มันสำปะหลัง ปลูกข้าว และปลูกปาล์榆林ปดัส พื้นที่ประทานบัตรแปลงนี้อยู่ในพื้นที่คุณภาพชั้นลุ่มน้ำที่ 4 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2528

1.2.6 การทำเหมืองของโครงการ

ประทานบัตรแปลงนี้จะทำเหมืองโดยวิธีการเหมืองหาบ (Open pit) ตลอดอายุโครงการฯ โดยใช้เครื่องจักรกลหนัก เช่น รถแทร็คเตอร์ (Tractor) และรถขุดแบ็คโฮ (Back hoe) สำหรับงานพัฒนา (Mine development) งานผลิตแร่หินอุตสาหกรรมใช้การระเบิดเป็นงานหลัก

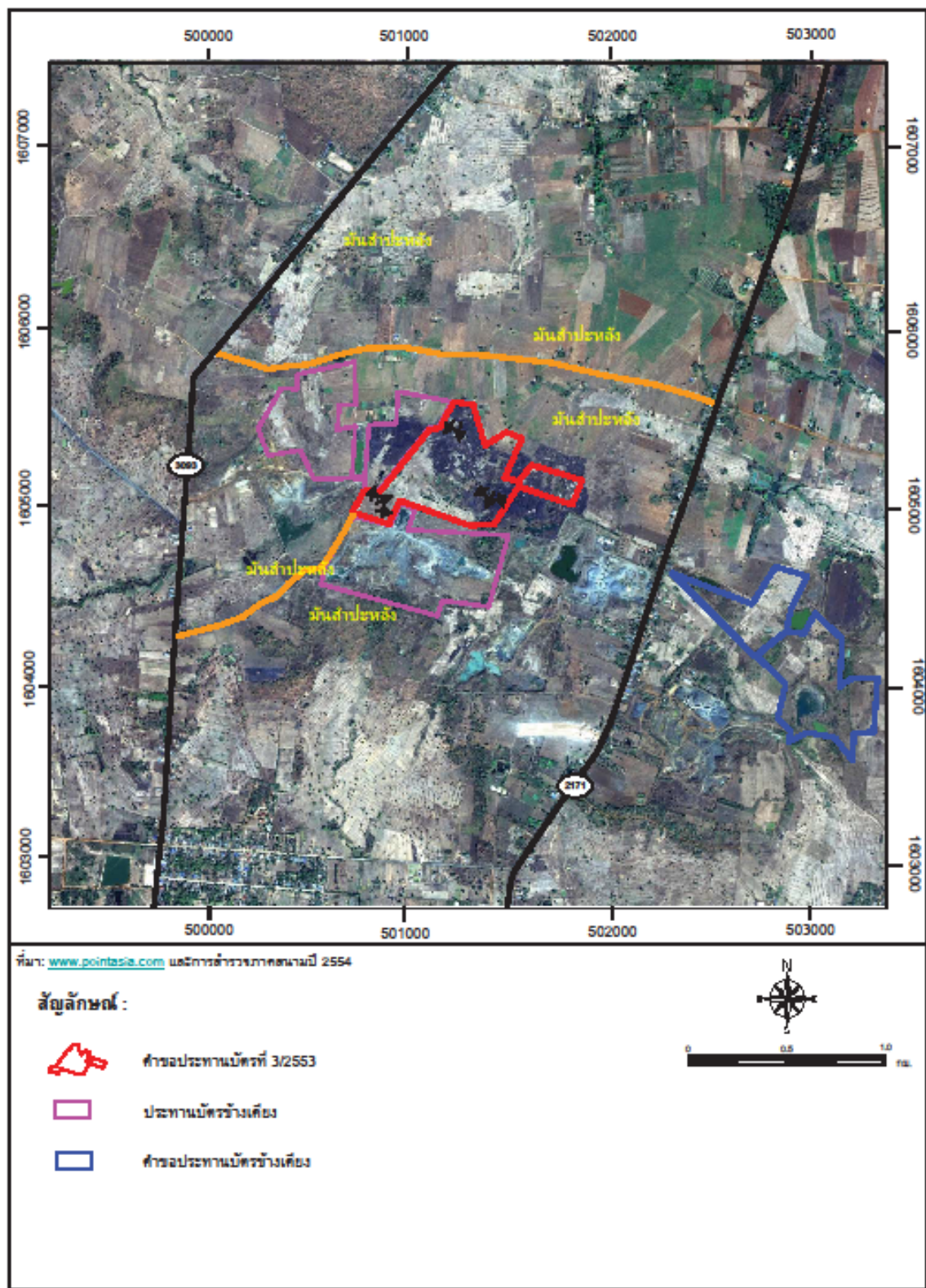
การเดินหน้าเหมืองจะดำเนินการผลิตแร่เป็นชั้นบันได (Benching method) เริ่มต้นจากหน้าเหมืองที่ได้เปิดดำเนินการอยู่แล้ว บริเวณอักษร “ห” แล้วเดินหน้าเหมืองไปตามทิศทางลูกศรชี้ ความสูงของชั้นบันไดหน้าเหมืองไม่ให้สูงเกิน 5 เมตร ความกว้างไม่ต่ำกว่า 5 เมตร จำนวน 3 ชั้นบันได

1.3 แผนการดำเนินงานของโครงการ

1.3.1 แผนการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ทางโครงการได้มอบหมายให้ บริษัท พัฒนาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร จำกัด เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามเงื่อนไขแนบท้ายประทานบัตรที่กำหนด พร้อมทั้งรายงานผลการตรวจสอบการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและเสนอปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติตามตลอดจนเสนอแนะแนวทางแก้ไขและการดำเนินการเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

รูปที่ 1-3 การใช้ประโยชน์ที่ดินภายในพื้นที่โครงการและพื้นที่ใกล้เคียง

1.3.2 แผนการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

การติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมจะเป็นการตรวจวัดคุณภาพอากาศ, ระดับเสียง, แรงสั่นสะเทือน และการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำ พร้อมทั้งสรุปผลการตรวจวัดเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด เพื่อเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ สำหรับการตรวจประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามข้อกำหนดของการเห็นชอบในรายงานฯ มีแผนการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม ดังตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 แผนการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

คุณภาพสิ่งแวดล้อม	ดัชนีที่ตรวจวัด	ระยะเวลาการตรวจวัด	สถานีตรวจวัด
1. คุณภาพอากาศ	- ปริมาณฝุ่นละอองรวมในบรรยากาศ (TSP) เฉลี่ยในรอบ 24 ชั่วโมง - ปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กกว่า 10 ไมครอนในบรรยากาศ (PM-10) เฉลี่ยในรอบ 24 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 3 วันต่อเนื่อง	- ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนกรกฎาคม	1) บริเวณโรงเรียน ดชด.บ้านเกษตรสมบูรณ์ 2) บริเวณบริเวณชุมชนบ้านโนนทอง 3) บริเวณบ้านเกษตรภูทอง
2. ระดับเสียง	- ระดับเสียงเฉลี่ย 24 ชั่วโมง (Leq 24 hrs.) และระดับเสียงสูงสุด (Lmax) เป็นระยะเวลา 3 วันต่อเนื่อง	- ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนกรกฎาคม	1) บริเวณโรงเรียน ดชด.บ้านเกษตรสมบูรณ์ 2) บริเวณบริเวณชุมชนบ้านโนนทอง 3) บริเวณบ้านเกษตรภูทอง
3. ความสั่นสะเทือน	- ความสั่นสะเทือน (Vibration) โดยการตรวจค่าความเร็วอนุภาคสูงสุด ค่าความถี่ ค่าการขจัด และค่าแรงอัดอากาศจากการระเบิด หน้าเหมืองของโครงการ	- ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนกรกฎาคม	1) บ้านเรือนราษฎรหลังที่ใกล้ที่สุดทางทิศเหนือ ระยะ 0.3 กิโลเมตร
4. คุณภาพน้ำ	- ความเป็นกรด-ด่าง (pH) - ความขุ่น (Turbidity) - ปริมาณของแข็งแขวนลอย (SS) - ปริมาณของแข็งละลาย (TDS) - ความกระด้าง (Total Hardness) - ปริมาณซัลเฟต (Sulfate) - ปริมาณเหล็กกรรม (Total Iron) - ปริมาณตะกั่ว (Lead) - ปริมาณแคดเมียม (Cadmium) - ปริมาณสารหนู (Arsenic)	- ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนกรกฎาคม	1) บ่อรับน้ำของโครงการ 2) บ่อบาดาลบ้านเกษตรภูทอง